

საქართველოს ცოც.

საბჭ. რესპუბლიკის

მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონის და განკარგულებათა პრეზენტი

სახალხო კომისართა საბჭოს და მკონების საბჭოს
სამინისტროს განკარგულობის განვითარების

1930 წ. მარტი 25.

№ 12

ნებისმიერი

შ ი ნ ა რ ი ს ი:

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და სახალხო კომისართა საბჭოს
დადგენილებანი.

168. სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 22¹, 177 მუხ., 235 მუხლის შენიშვ-
ნისა და 254² მუხლის შენიშვნის შეცვლისა და იმავე კოდექსის 47 მუხლისათვის მე-2 შენიშვნის
დამატების შესახებ.

169. სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის
ადმინისტრატორული წესით გადასახდელის დადების დებულების შეცვლისა და დამატების შესახებ.

170. საქართველოს სსრ-ში საყოფალთაო საგალდებულო დაწყებითი სწავლების შემოღ-
ბის წესის შესახებ.

171. „სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისართატონ არსებული სრულიად სა-
ქართველოს ყრუ-მუშავდების შენართის დებულების 31 მუხლისათვის შენიშვნის დამატების შესახებ.

172. პერსონალური პენსიის დებულების 1-ლი მუხ. შეცვლის შესახებ.

173. „აგრიკულტურული ბიუჯეტზე მყოფ კომუნალურ საწარმით მუშა-მოსამსახურების
ჭოფაცხოვერების გაუმჯობესების ფონდის დებულები“ მე-2 მუხ. შეცვლის შესახებ.

174. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 137 მუხლისათვის „ი“-პუნ. დამატების შესახებ.

175. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 421 მუხლისათვის მე-3 შენიშვნის დამატების
შესახებ.

(176.) „ოთხეტი საქონლისა და სასოფლო-სამეურნეო ინენიტარის ნასყიდობის გარიგებათა
სავალდებულო რეგისტრაციის თაობაზე“ გამოცემული დადგენილების გაუქმების შესახებ.

177. ტყის დამზარებისა და ტყის ჩამოტივტივებისათვის შრომისა და კაპანზიდვის სას-
ყიდლიანი ბევრის დაწესების შესახებ.

178. სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 58 მუხლის შეცვლის შესახებ.

179. სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 85 მუხლის შეცვლის შესახებ.

180. ზოორწმუნებულთა დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება ზოორწმუნებულთა შესახებ.

181. სისხლის სამართლის კოდექსის 32 და 204 მუხლების რედაქციის შეცვლის შესახებ.

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებანი.

182. სასოფლო საბჭოებში და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებში სახელმძღვანელო
სამუშაოზე გასავაზენი ქალაქის საბჭოს წევრების შეღავაობის შესახებ.

183. პროლეტარული სტუდენტობის დახმარების სამდლიურის მოწყობის შესახებ.

184. ვინაობის მოწმობებისა, საწევრო ბილეთებისა და სხვა ამგვარი დოკუმენტების ფორმის შესახებ.

185. ამნისტიის შესახებ სამხრეთ-ოსეთის აუტონომიური ოლქის გასამართველობის ათი წლის აღსანიშვავად.

სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი.

186. „საქართველოს სკრ ტერიტორიაზე 1930-31 წ. ერთანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე“ გამოცემული დადგენილების შეცვლისა და დამატების შესახებ.

187. დამატებითი საცხოვრებელი სივრცის უზულების თაობაზე გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის დეკემბრის 3-ის დადგენილების შეცვლის შესახებ.

188. „1929-30 წელს მოსახლითობისაგან სოიას და კენაფის ნათესების სავალდებულო-საგადანაკვეთო დაწლევების თაობაზე“ გამოცემული შრომისა და თავდაცვის საბჭოს 1930 წ. მარტის 21-ის დადგენილების საქართველოს სსრ-ში განხორციელების წესის შესახებ.

189. სპეციალური ტენიცუმების კურსდამთავრებულ პირთავის უმაღლეს ტებნიკურ საწავლებლებში შესასვლელად შეღავთების მინიჭების შესახებ.

190. არსება ამჟღა ამჟღაშვილის ძეგლის კამიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ. დებულება არსება ამჟღაშვილის ძეგლის კამიტეტის შესახებ.

191. განამზღვევად გადასახადის იძულებით გაზახდევნების წესისა და სახალხო მეურნეობის განსაზღვადოებული სექტორის ქონების დაზღვევის სუეროში ცნობების შეუტყობინებლობისათვის პასუხისმგებლობის შესახებ.

192. 1930 31 წელს პურიულის დამზადების კამპანიის სასაწყობო სადგომებით და კაპანზიდვის ტრანსპორტით უზრუნველყოფის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

ცენტრალური პროგრესულებელი კომიცენტრის და სასალეო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი.

168. დ ა დ გ მ ი ლ ე ბ ა ვ ა რ ა ბ ა . დ ა ს . კ . ს .

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 22¹, 177 მუხ., 235 მუხლის შენიშვნისა და 254² მუხლის შენიშვნის შეცვლისა და იმავე კოდექსის 47 მუხლისათვის მე-2 შენიშვნის დამატების შესახებ.

„საგლეხო მეურნეობებში აღძრული შრომის კონფლიქტების სამომრიგებლო და სასამართლო წესით განხილვის შესახებ“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. თებერვლის 18-ის დადგენილების შესაბამისად (ა/კსტსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-4 №-ი, მუხ. 43) და სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ (საქ. სსრ კან. კრ. 1924 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 7) სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღვენებ:

I.

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 22¹, 177 მუხ., 235 მუხ-
ლის შენიშვნა და 254² მუხლის შენიშვნა მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 221. დაქირავებული შრომის გამოყენების ნიადაგზე აღძრულ შრო-

მის კონფლიქტს, რაც იმის გამო წარმოიშვა, რომ შესრულებული არ იყო შრომის კანონი, კოლექტური და შრომის ხელშეკრულება და შინაგანწესრი-
გება, ან იმის გამო, რომ სისწორით არ იყო შეფარდებული გადასახდელთა ტა-
ბულა, ყველა იმ შემთხვევაში: ა) როდესაც კონფლიქტი, რომლის განხილვაც
შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიაში სავალდებულია, არ იქნება გადაწყვეტი-
ლი ამ უკანასკენელის მიერ; ბ) როდესაც კონფლიქტის განხილვა შემფასებელ-
საკონფლიქტო კომისიაში სავალდებულია არ არის და მომუშავე სასამართლოს
მიმართავს, აგრეთვე როდესაც სასამართლოს მიმართავს საგლეხო მეურნეობაში
აღძრულ შრომის დაცვაში მონაწილე მხარე, ან და საზოგადო მწყემსა და დამ-
ქირავებულს შორის აღძრულ შრომის დაცვაში მონაწილე მხარე; გ) როდესაც
შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიის ან სასოფლო საბჭოსთან თუ სარაიონო
აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული საკონფლიქტო კომისიის გადაწყვეტი-
ლება გაუქმდებულ იქნება ზედამხედველობის წესისამებრ; დ) როდესაც შემფასე-
ბელ-საკონფლიქტო კომისიისა, მომრიგებელი კამერისა, სამედიატორო სასა-
მართლის ან სასოფლო საბჭოსთან თუ სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტთან
არსებული შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიის გადაწყვეტილებაში ის თანხა,
რაც მომუშავეს ან პროფესიონალურ კავშირს ერგება, ზედმიწევნით არ არის
განსაზღვრული, განხილავს სახალხო სასამართლოს შრომის საქმეთა სესია,
ხოლო იქ, სადაც იგი არ არსებობს, სახალხო სასამართლო, სარჩელის თანხის
მიუხედავად და იმის დამოუკიდებლად, თუ ვის წინააღმდეგ არის აღძრული
სარჩელი“.

„მუხ. 177. ყველა გადაწყვეტილება გამოცხადებულ უნდა იქნეს სასა-
მართლოში საქმის განხილვის დღეს. განსაუთრებულ შემთხვევაში, უკეთუ საქ-
მის სირთულის გამო, გადაწყვეტილების დამზადება მოითხოვს დიდ ხანს ან წი-
ნასწარ მომზადებას, სასამართლოს შეუძლიან, განსაკუთრებული დადგენილებით,
რაც საჯაროდ უნდა იქნეს გამოცხადებული, გადასდოს დასაბუთებული გადა-
წყვეტილების გამოცხადება სამ დღეზე არა უმეტესი ვადით, ხოლო ყოველ შემთ-
ხვევაში, რეზოლუცია გამოცხადებულ უნდა იქნეს იმავე დღეს“.

„მუხ. 235. შენიშვნა. არ შეიძლება განსაჩივრება და გაპროტესტება

საქალაქო წესით შრომის საქმეთა სესიის ისეთი გადაწყვეტილებისა, რაც
გამოტანილია: ა) უულად სარჩელზე, უკეთუ სარჩელი დაკავშირებული არ
არის მომუშავის დათხოვნასთან და სადავო თანხა არ აღმატება ოც მა-
ნეთს, როდესაც შრომის დავა აღძრულია საგლეხო მეურნეობაში, გარდა
სამეწარმეო მეურნეობისა, ან საზოგადო მწყემსა და დამქირავებულს შო-
რის, და მომუშავის თვიურ საშოვარს ყველა სხვა შემთხვევაში; ბ) ისეთ
საქმეზე, რაზედაც გადასახდელია დადებული ტაბულის მიხედვით, დათ-
ხოვნის შემთხვევის გარდა; არ შეიძლება აგრეთვე განსაჩივრება და გაპ-
როტესტება საქალაქო წესით შრომის საქმეთა სესიის მიერ, საკალაქო

ინსტანციის გამომარტების შესაფერისად ხელმეორედ გამოტანილი გადაწყვეტილებისა“.

„მუხ. 254². შენიშვნა. შრომის სიქმეთა სესიის გადაწყვეტილების გაპროცესტება ზედამხედველობის წესით პროექტურატურას შეუძლიან არა უგვიანეს ექვსი თვის ვადისა დღიდან გადაწყვეტილების გამოტანისა შრომის დავაზე, რაც აღძრულია საგლეხო მეურნეობაში, გარდა სამეწარმეო მეურნეობისა, ან საზოგადო მწყემსსა და დამჭირავებელს შორის, და არა უგვიანეს სამი თვის ვადისა—ყველა სხვა შრომის საქმეზე“.

II.

დაემატოს 47 მუხლს შენიშვნა მე-2 შემდეგი შინაარსისა:

„მუხ. 47. შენიშვნა 2. უკეთო არასამეწარმეო საგლეხო მეურნეობაში ან საზოგადო მწყემსსა და დამჭირავებელს შორის აღძრული შრომის დავის განხილვის დროს სასამართლო გამოაშეარავებს დამჭირავებლის მოქმედებაში, რომ იგი ბოროტი განზრახვით უჭერდა მომუშავეს მის ხედრთანხას ან აჭიანურებდა კონფლიქტს, სასამართლოს შეუძლიან გადასწყიოტოს კომპენსაცია დაკარგული დროის შესაფერისად, ხოლო ისეთი რაოდენობით, რაც არ აღმატება მომუშავის სამუშაო ხელფასს სათანადო დროისათვის“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1930 წ. მაისის 6.
ტფილისი—სასახლე.

169. დადგენილება ც. ა. პ. და ს. პ. ს.

სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის აღმინისტრატორული წესით გადასახდელის დადების დებულების შეცვლისა და დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღექნენ:

I

სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და ამ დადგენილებათა დარღვევისათვის აღმინისტრატორული წესით გადასახდელის დადების დებულების

(საქ. სსრ კან. ქრ. 1927 წ. მე-7 №-ი, მუხ. 100; 1928 წ. მე-10 №-ი, მუხ. 92; 1929 წ. მე-14 №-ი, მუხ. 145; 23 №-ი, მუხ. 288) 1 და 6 მუხ. მე-7 მუხლის მე-2 ნაწ., 13, 17, 22, 23 და 33 მუხლები შეცვლილ იქნეს შემდეგნაირად:

„**მუხ. 1.** საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატსა და მის თანაბარ ცენტრალურ დაწესებულებას, საოლქო, სამაზრო და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტსა და მის პრეზიდიუმსა, აგრეთვე საქალაქო საბჭოს და მის პრეზიდიუმს უფლება აქვს, კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევაში და ამა დებულების თანახმად, გამოსცეს სათანადო ტერიტორიის ფარგლებში სავალდებულო დადგენილებანი“.

„**მუხ. 6.** საოლქო, სამაზრო და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს და მის პრეზიდიუმს, აგრეთვე საქალაქო საბჭოს და მის პრეზიდიუმს უფლება აქვს გამოსცეს სავალდებულო დადგენილება:

ა) რეერლიუციონური წესრიგისა და უშიშროებისა, და აგრეთვე სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ქონების დაცვისათვის;

ბ) ხანძრის საწინააღმდეგო ონისტიდიებათა განხორციელებისათვის;

გ) სტიქიურ უბედურებასთან ბრძოლისათვის;

დ) მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვისა და გადამდებ და სოციალურ სწეულებასთან ბრძოლისათვის;

ე) საქონლის ჭიროან (ეპიზოოტიასთან) და მავნებლებთან ბრძოლისათვის;

ვ) თეატრებისა, კინოებისა, კლუბებისა, სათამაშოების დაწესებულებებისა და სხვ. გახსნისა და მოქმედების წესისათვის;

ზ) საზოგადო საყოველთაო სარგებლობის ადგილებში (სასალილოებში, რესტორანებში, ტრახეტირებში, საჩაიებში, სასტუმროებში, ღამის გასათვე სახლებში, აბანოებში, საბანაოებში, საპარიკმახეროებში და სხვ.), საცხოვრებელ სადგომებში, ეზოებში და ქუჩებში სანიტარული პირობების დაცვისათვის, ხოლო ქალაქებად, ამას გარდა, კიბეების განათებისათვის და სახლის ფასადზე სახლის ნომრების მოწყობისათვის და აგრეთვე სარდაფების გასაშრობად ლონისძიების მიღებისათვის;

თ) ისეთი შენობის ან მისი ცალკე ნაწილის შეკეთებისა, აღდგენისა ან დაცვისათვის, რომელიც შეიძლება ჩამოინგრეს, აგრეთვე სახურავებიდან თოვლის ჩამოხვეტისათვის;

ი) ქალაქებში ტრატუარებისა, მოკირწყლული ქუჩებისა, წყალსადენის ქსელისა და წყლის გასაშევები მილების შეკეთებისა და წესიერიდ შენახვისათვის, აგრეთვე ქალაქებად და სოფლად წყალსათავის აუზების სანიტარული დაცვისათვის;

კ) ტყეებისა, ნარგავებისა, მინდვრებისა და ნათესების დაცვისათვის მტაცებლობისა, განადგურებისა და საქონლის ძოვებით წახდენისა და გაფუჭებისაგან;

ლ) ვაკრობის წარმოების დროისა და წესისათვის, იარმუქებსა, ბაზრებსა და სხვა სავაჭრო ადგილის წესრიგის დამყარებისათვის;

მ) გამულელი ჯარების დაბინავებისათვის;

6) ეტლებისა და ადგილობრივი ტრანსპორტის სხვა საშუალებათა ნიხრის დაწესებისათვის;

3) სხვა იმ საკითხებისათვის, რომელისთვისაც სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემის უფლება მინიჭებული აქვთ კანონით“.

(მე-6 მუხლის „ო“ პუნქტი ამოიშალოს).

„მუხ. 7. ნაწ. 2. სახალხო კომისარიატისა და მასთან გათანაბრებული ცენტრალური დაწესებულების სავალდებულო დადგენილებანი, ხოლო საოლქო, სამაზრო და სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტისა და მისი პრეზიდიუმისა და საქალაქო საბჭოს და მისი პრეზიდიუმის სავალდებულო დადგენილებათაგან ის სავალდებულო დადგენილებანი, რაც ეხება: 1) რევოლუციონური წესრიგისა და საზოგადოებრივი უშიშროების დაცვისა (მე-6 მუხლის „ა“ პუნქტის 1 ნაწ.), 2) სახალხო ჯანმრთელობის დაცვისა (მე-6 მუხ. „დ“ პუნ.), 3) სანიტარიისა (მე-6 მუხ. „ზ“ პუნქტის 1-ლი ნაწ., „ი“ პუნქტის 2 ნაწ.) და 4) კეთილმოწყობის (მე-6 მუხ. „ბ“ პუნქტის მე-2 ნაწ., „თ“ პუნ., „ი“ პუნქტის 1-ლი ნაწ.). საკითხებს, შეძლება გამოიცეს ერთ შელიწადზე მეტი ვადითაც და იმოქმედოს გაუქმებამდე, რაც აღნიშნულ უნდა იქნეს თვით სავალდებულო დადგენილებაში“.

„მუხ. 13. სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტისა და მისი პრეზიდიუმისა და საქალაქო საბჭოს და მისი პრეზიდიუმის მიერ გამოსაცემი სავალდებულო დადგენილება სამი დღის ვადაზე ხელისმოწერის შემდეგ უნდა გაეგზავნოს ცნობისათვის ზემდგომ აღმასრულებელ კომიტეტს და სათანადო პროკურორს, ხოლო საოლქო ქალაქის საბჭოს და მისი პრეზიდიუმის სავალდებულო დადგენილება, ამის გარდა, უნდა გაეგზავნოს ამა მუხლის მე-2 ნაწილში აღნიშნულ დაწესებულებათ.

საოლქო და სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტისა და მისი პრეზიდიუმის სავალდებულო დადგენილება, აგრეთვე საოლქო ქალაქის საბჭოს და მისი პრეზიდიუმის სავალდებულო დადგენილება სამი დღის ვადაზე ხელის მოწერის შემდეგ უნდა გაეგზავნოს ცნობისათვის სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის საორგანიზაციო განყოფილებას, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და ეკონომიკური საბჭოს საქმეთა მმართველობას და სათანადო პროკურორს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატებითა და მათთან გათანაბრებული ცენტრალური დაწესებულებების სავალდებულო დადგენილებანი, სამი დღის განმავლობაში ხელის მოწერიდან, უნდა გაეგზავნოს ცნობისათვის საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და ეკონომიკური საბჭოს საქმეთა მმართველობას და რესტურნიკის პროკურორს“.

„მუხ. 17. აღმინისტრატიული გადასახდელის უკიდურესი ზომა, რაც შეიძლება სავალდებულო დადგენილებით იქნეს დაწესებული, შემდეგია:

1. სახალხო კომისარიატისა და მასთან გათანაბრებული ცენტრალური დაწესებულების სავალდებულო დადგენილებისათვის:

ჯარიმა ას მანეთამდე ან იძულებითი მუშაობა ერთ თვემდე.

2. საოლქო აღმასრულებელი კომიტეტისა და საოლქო ქალაქისა და ქალაქ ფოთის საქალაქო საბჭოს და მათი პრეზიდიუმების სავალდებულო დადგენილებისათვის:

ა) ქალაქში ჩადენილი დარღვევისათვის—

ჯარიმა ას მანეთამდე ან იძულებითი მუშაობა ერთ თვემდე;

ბ) სოფლად ჩადენილი დარღვევისათვის—

ჯარიმა ათ მანეთამდე ან იძულებითი მუშაობა ერთ კვირამდე.

3. სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტისა და მისი პრეზიდიუმის სავალდებულო დადგენილებისათვის, და აგრეთვე ქალ კიათურისა, ხაშურისა, ბორჯომისა და სამტრედიის საქალაქო საბჭოს და მისი პრეზიდიუმის სავალდებულო დადგენილებისათვის:

ა) ქალაქში ჩადენილი დარღვევისათვის—

ჯარიმა ორმიცდაათ მანეთამდე ან იძულებითი მუშაობა ორ კვირამდე;

ბ) სოფლად ჩადენილი დარღვევისათვის—

ჯარიმა ხუთ მანეთამდე ან იძულებითი მუშაობა ერთ კვირამდე.

4. სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტისა და მისი პრეზიდიუმის სავალდებულო დადგენილებისათვის—

ჯარიმა სატ მანეთამდე ან იძულებითი მუშაობა ხუთ დღემდე.

შენიშვნა. ამა მუხლში აღნიშნულ აღმინისტრატიულ გადასახდელთა უმაღლესი ზომა არა ვრცელდება ისეთ სავალდებულო დადგენილებაზე, რომლის დარღვევისათვისაც საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებულია სხვა რაიმე გადასახდელი. ასეთი შემთხვევისათვის სავალდებულო დადგენილებაში ზედმიწევნით აღნიშნულ უნდა იქნეს სისხლის სამართლის კოდექსის სათანადო მუხლით გათვალისწინებული გადასახდელი”.

„მუხ. 22. სავალდებულო დადგენილების დარღვევისათვის აღმინისტრატიულ გადასახდელს გადასწუვეტს:

ა) იმ დარღვევისათვის, რაც ჩადენილია საოლქო ან სამაზრო ქალაქის ფარგლებში—სათანადო საოლქო ან სამაზრო სააღმინისტრაციო განყოფილების უფროსი, ხოლო იქ, სადაც ეს განყოფილება არ არსებობს—სათანადო მილიციის უფროსი;

ბ) იმ დარღვევისათვის, რაც ჩადენილია არასაოლქო და არასამაზრო, ხოლო საქალაქო საბჭოს მქონე ქალაქის ფარგლებში (ჭიათურა, ხაშური, ბორჯომი და სამტრედია),—საქალაქო საბჭოს პრეზიდიუმი;

გ) იმ დარღვევისათვის, რაც ჩადენილია რაიონის ფარგლებში, „ა“ და „ბ“ პუნქტებში აღნიშნული ქალაქების გარდა,—სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი“.

„მუხ. 23. ისეთი ცალკეული სავალდებულო დადგენილებით, რომლითაც აღმინისტრატიულ გადასახდელად დაშესხულია ჯარიმა არა უმეტეს ათი მანეთისა ან იძულებითი მუშაობა ვაღით არა უმეტეს ერთი კვირისა, ამ გადასახდელის გადაწყვეტის უფლება შეიძლება მიეცეს სარაიონო სააღმინისტრაციო

განყოფილების უფროსს, ხოლო რაიონებზე დაყოფილ ქალაქში — სარაიონო მილიციის უფროსს.

ისეთი ცალკეული სავალდებულო დადგენილებით, რომლითაც იღმინისტრა-ტიულ გადასახდელად დაწესებულია ჯარიმა არა უმეტეს სამი მანეთისა ან იძუ-ლებითი მუშაობა არა უმეტეს ხუთი დღისა, უფლება ამ გადასახდელის გადა-წყვეტისა სოფლად ჩადენილი დარღვევისათვის შეიძლება მიეცეს სასოფლო საბჭოს.

„მუხ. 33. საჩივარი აღმინისტრატიული გადასახდელის დადების შესახებ გამოტანილ დადგენილებაზე შეტანილ უნდა იქნეს:

აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქალაქო და სასოფლო საბჭოს პრეზი-დიუმების დადგენილებაზე — ზემდგომი აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზი-დიუმში;

სააღმინისტრაციო განყოფილების უფროსისა და მისი თანაბარი მილიციის უფროსის დადგენილებაზე — სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქა-ლაქო საბჭოს პრეზიდიუმებში;

საქალაქო სარაიონო მილიციის უფროსის დადგენილებაზე — სათანადო სა-აღმინისტრაციო განყოფილების უფროსის სახელზე.

II.

მე-2 მუხლში და მე-8 მუხლის მე-2 ნაწილში ამოიშალოს სიტყვა „სამაზრო“.

25 მუხლში, 27 მუხლის მე-2 ნაწილში და მე-40 მუხლის 1 ნაწილში სი-ტყვები „სათემო აღმასრულებელი კომიტეტი“ შეიცვალოს სიტყვებად „სასო-ფლო საბჭო“.

III.

წინადადება მიეცეს აფხაზეთის სსრ-ისა, აჭარისტანის ივტ. სსრ-ისა და სამხრეთ-ოსეთის აგრონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტე-ტებს შეიტანონ სათანადო დებულებებში ცვლილებანი ამა დადგენილების შესა-ბამისად; ამასთანავე სამხრეთ-ოსეთის ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტე-ტმა თავისი დადგენილება დასამტკიცებლად წარუდგინოს სრულიად საქართვე-ლოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკარა.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მაგ. ივანოვ-კავკაზეკი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოლია.

170. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ-ში საყოველთაო სავალდებულო დაწყებითი სწავლების შემოლების წესის შესახებ.

რათა საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე უახლოესი წლების განმავლობაში განხორციელებულ იქნეს საყოველთაო სავალდებულო სწავლება და რათა სასკოლო დაწყებულებათა სისტემა და სოციალური ორგანიზაციებული იქნეს მოსახლეობის მოთხოვნილებებთან და მის ნაციონალურ შედგენილობასთან, სრულიად საქართველოს ცენტრალური ორგანიზაციების კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. განსაზღვრულ ვადად მთლიად საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე საყოველთაო სავალდებულო სწავლების შემოლებისათვის დაწყებულ იქნეს 1932-33 სასწავლო წელი ისე, რომ 1931-32 წლის დასასრულს დაწყებითი სწავლების სასკოლო ქსელი მზად იყოს, რათა მიუკავშირობის მთლიად სასკოლო ასაკის მოსახლეობა, რომელსაც სურს მიიღოს დაწყებითი განათლება, და რომ 1932-33 წლის დასაწყისს საყოველთაო სავალდებულო სწავლება შემოლებულ იქნეს მთლიად საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე.

შენიშვნა 1. ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ოლქს, საოლქო (სამაზრო) ორგანიზაციების კომიტეტებს და საქალაქო საბჭოებს უფლება ეძლევათ, სასკოლო ქსელის განვითარების მიხედვით, აღმრან საკითხის სრულიად საქართველოს ცენტრალური ორგანიზაციების კომიტეტის წინაშე სავალდებულო სწავლების შემოლების შესახებ 1-ლ მუხლში გათვალისწინებული ვადის გასცელამდეც:

შენიშვნა 2. საყოველთაო სავალდებულო სწავლება პირველ რიგში განხორციელებულ უნდა იქნეს ქალაქებსა, სამრეწველო რაიონებსა და მთლიანი კოლეჯებიზაციის რაიონებში.

2. შრომის სკოლის ნორმალურ ტრიად, სადაც პირველ რიგში განხორციელდება საყოველთაო სავალდებულო სწავლება, ჩითოვალოს სრულკომპლექტიანი ოთხწლედი, ხოლო ღიდე ქალაქებსა, სამრეწველო ცენტრებსა, მთლიანი კოლეჯებიზაციის რაიონებსა და საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობის რაიონებში—შვიდწლედი. იმისდა მიხედვით, გაფართოებულ იქნეს საქართველო-საფამრიკო შვიდწლედებისა და კოლმეურნეობათა ახალგაზრდობის სკოლების ქსელი.

შენიშვნა 1. მცირედ დასახლებულ ადგილებში და საერთოდ მომთაბარეთა შორის სავალდებულო სწავლება განხორციელდება ორწლიან მორავ სკოლებში.

შენიშვნა 2. გონიერივად ჩამორჩნილ ბაგშთათვის საგეგმო წესით გაიხსნება სპეციალური სკოლა-სახელოსნოები.

3. საყოველთაო სავალდებულო სწავლება უნდა გაიარონ 8, 9, 10 და 11 წლის ბავშვებმა.

4. დადგენილება იმის შესახებ, რომ ბავშვები ვალდებულ არიან პირველი საფეხურის სკოლებში, გამოიცემა საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქალაქო საბჭოს მიერ, და აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკების და ავტ. ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ, და ეს დადგენილება შეიძლება შემოლებულ იქნეს სამოქმედოდ ცალკეულ ოლქსა, მაზრისა, ქალაქსა, რაიონსა და სოფელში სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტის ან საქალაქო საბჭოს წირდგენით.

შენიშვნა. ცალკეულ სოფლებში საყითხი იმის შესახებ, რომ ბავშვები ვალდებულ არიან იარნონ პირველი საფეხურის სკოლაში, გადაწყდება საოლქო და სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებით.

5. ზემოაღნიშნული დადგენილება იმის შესახებ, რომ ბავშვები ვალდებული არიან იარნონ პირველი საფეხურის სკოლაში, შეიძლება გამოცემულ იქნეს მხოლოდ შემდეგი პირობების დაცვით:

ა) უკეთუ სასკოლა შენობებში ან სპეციალურად მოგვარებულ სასკოლო სადგომებში არის ადგილი სასკოლო იასკის ყევლა ბავშვისათვის; თანაც აღნიშნულ შენობებში მეცადინეობა შეიძლება სწარმოებდეს არა უმეტეს, ვიდრე ორ ცვლად;

ბ) უკეთუ ყველა სკოლა უზრუნველყოფილია მასწავლებლთა პერსონალით და თანაც დაცულია დაწესებული ნორმები თვითეული მასწავლებლის დატვირთვისა;

გ) უკეთუ მასწავლებელთა პერსონალს სასკიდელი ეძლევა არა ნაკლებ, ვიდრე იმ განაკვეთით, რაც კანონით დადგენილია;

დ) უკეთუ სკოლები უზრუნველყოფილი არიან სახსარით, რაც საჭიროა პირველი საფეხურის სკოლების სასწავლო და სამეურნეო შენახვის ხარჯისათვის;

ე) უკეთუ კოლმეურნეობების წევრთა და ღარიბთა შვილებს სასწავლო წიგნები და სახელმძღვანელოები უფასოდ ეძლევათ.

6. ბავშვთა სწავლების მოვალეობა დაეკისრება ყველა მოქალაქეს, ვის რჩენაზედაც ბავშვი იმყოფება და ვინც ცხოვრობს ისეთ ადგილას, რომელზე-დაც დადგენილების მოქმედება ვრცელდება.

შენიშვნა. უპატრონო ბავშვთა, სრულ ობოლთა და აგრეთვე ფიზიკურად დეფიქტინ და გონიეროვად ჩამორჩენილ ბავშვთა შორის სავალდებულო სწავლების განხორციელების წესი განისაზღვრება საქართველოს სსრ სახალხო კიმისართა საბჭოს განსაკუთრებული დადგენილებით.

7. უკეთუ მშობელი და სხვა პირი, ვისაც თავის რჩენაზე ჰყავს ბავშვი, და აგრეთვე იმ დაწესებულების სათანადო თანამდებობის პირი, სადაც ბავშვებია, უარის იტყვის ბავშვების პირველი საფეხურის სკოლაში გაგზავნაზე იმ ადგილას, სადაც სავალდებულოდ არის შემოლებული, რომ ბავშვებმა პირველი საფეხურის სკოლაში იარნონ,—მიიცემა პასუხისმგებაში აღმინისტრატორული წესით სავალდებულო დადგენილების თანახმად, რასაც საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტეტი ან საქალაქო საბჭო (მე-4 მუხ.) გამოსცემს „სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და მათი დარღვევისათვის აღმინისტრატორული წესით გადასახდელის დადების დებულების“ საფუძველზე.

8. წინა მუხლში გათვალისწინებული პასუხისმგებლობისაგან სათანადო პირი განთავისუფლდება:

ა) უკეთუ სკოლა, დროებით ადგილის უქონლობის გამო, უარს იტყვის ბავშვის მიღებაზე;

ბ) უკეთუ ბავშვი ავად არის და ამას დაადასტურებს ჯანმრთელობის კომისარიატის სათანადო ორგანო;

გ) უკეთუ სტიქიური რამ უბედურება მოხდა.

9. ცნობილ იქნეს, რომ ცველა სადგომი, რაც ამა დადგენილების გამოქვეყნების მომენტისათვის სასწავლებელს უჭირავს, განათლების სახალხო კომისარიატისა და მისი ადგილობრივი ორგანოების განკარგულებაშია.

წინადადება მიეცეს სარიოონო. აღმასრულებელ კომიტეტებს და საქალაქო და სასოფლო საბჭოებს მიიღონ სათანადო ლონისძიება ამჟამად არაპირდაპირი დანიშნულებით გამოყენებული სასკოლო შენობების განთავისუფლებისათვის, ხოლო მთლიანი კოლექტივიზაციის რაონებში იმ შენობების სასკოლო სადგომებად გამოყენებისათვის, რაც ჩამორჩმეულია „მთლიანი კოლექტივიზაციის რაიონებში სოფლის მეურნეობის სოციალისტურად გარდაქმნის საქმის განსამტკიცებლად კულადების წინააღმდეგ საბრძოლველად საჭირო ღონისძიებათა შესახებ“ გამოცემული სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წლის თებერვლის 1-ის დადგენილების (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. მე-9 №-ი, მუხ. 105) წესისამებრ.

10. განათლების სახალხო კომისარიატს დაეკისრება:

ა) შეადგინოს პედაგოგიური პერსონალის მომზადების დაწვრილებითი გეგმა და აგრძოთ ეროვნულ უმცირესობათა ჩამორჩენილ რაიონებში საყოველთაო სავალდებულო სწავლების შემოლების გეგმა ამ რაიონებისათვის მასწავლებელთა სათანადო კადრის მომზადების გეგმითურთ;

ბ) გამოსცეს ინსტრუქცია ამა დადგენილების განხორციელების წესისა და ვადების შესახებ.

შენიშვნა. ინსტრუქციის საფინანსო გეგმის შედგენის შესახებ განათლების სახალხო კომისარიატი შეუთანხმებს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს.

11. სესხი სასკოლო შენობების კაპიტალური რემონტისა, მათი აღდგენისა და ახალი სასკოლო შენობების აგებისათვის ადგილობრივ ორგანოებს მიეცემა რესპუბლიკანური და ადგილობრივი სასკოლო-სამშენებლო ფონდიდან, რაც შეიქმნება, შეინახება და დაიხარჯება საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დამტკიცებული განსაკუთრებული დებულების საფუძველზე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმა-

სრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოადგილე ივანოვ-კავკაზეკი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-

ლებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1930 წ. მაისის 21.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 134 №-ში 1930 წ. ივნისის 11.

171. დაღგენილება ც. პ. კ. და ს. კ. ს.

„სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატთან არსებული სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის დებულების“ 31 მუხლისათვის შენიშვნის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატთან საბჭო აღგენებ:

„სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატთან არსებული სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის დებულების“ 31 მუხლს (საქ. სსრ კან. კრ. 1929 წ. 24 №-ი, მუხ. 304) დაემატოს შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„შენიშვნა. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის განყოფილებებს შეუძლიანთ მოაწყონ ახალგაზრდობის სექციები, რომელიც მოქმედობენ სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის მიერ დამტკიცებული სპეციალური დებულების საფუძველზე“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკარა.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატთა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე ვ. ივანოვ-კავკაზსკი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრია.

1930 წ. მაისის 21..
ტფილისი—სასახლე.

172. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც. პ. კ. და ს. კ. ს.

პერსონალური პენსიის დებულების 1-ლი მუხ. შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატთა საბჭო აღგენებ:

პერსონალური პენსიის დებულების (საქ. სსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-3 №-ი, მუხ. 26 და მე-12 №-ი, მუხ. 103) 1-ლი მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 1. პერსონალური პენსია დაენიშნება იმ პირს, რომელსაც განსაკუთრებული დამსახურება მიუძღვის რევოლუციონური, სახელმწიფო მოღვაწეობის დარგში, ან და სოციალისტური საბჭოთა რესტაციური კავშირის დაცვის საქმეში, აგრეთვე იმ პირს,

რომელმაც განსაკუთრებული აქტივობა გამოიჩინა კულაკობასთან ბრძოლაში და ამ ბრძოლის გამო დაშავდა“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის თავმჯდომარე გ. ცხავანა.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. ივანოვ-კავკაზეკი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1930 წ. მაისის 21.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 140 №-ში 1930 წ. ივნისის 19.

173. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

„ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ კომუნალურ საწარმოთა მუშა-მოსამსახურეების ყოფა-ცხოვრების გაუმჯობესების ფონდის დებულების“ მე-2 მუხ.
შეცვლის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. აპრილის 8-ის დადგენილების შესაბამისად (ა/ქსფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-7 №-ი, მუხ. 93) სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღენებ:

1. „ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ კომუნალურ საწარმოთა მუშა-მოსამსახურების ყოფა-ცხოვრების გაუმჯობესების ფონდის დებულების“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-20 №-ი, მუხ. 221) მე-2 მუხ. მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 2. ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფ ისეთ კომუნალურ საწარმოში, სადაც ქალებიც მუშაობენ, საბარშვო ბაგებისა, ბალებისა და ბავშვთა დაცვის სხვა დაწესებულების მოსაწყობად და შესანაბად, მუშა-მოსამსახურეთა ყოფა-ცხოვრების გაუმჯობესების ფონდიდან გამოყოფილ უნდა იქნეს სათანადო ფონდის საერთო თანხის 5-დან 10 პროცენტამდე — საწარმოში მომუშავე ქალთა რიცხვის ამავე საწარმოს მომუშავეთა საერთო რიცხვთან შეფარდების მიხედვით, სახელ-

დობრ: ა) 5%, უკეთუ ქალთა რიცხვი 20%—მდეა; ბ) 8%, უკეთუ ქალთა რიცხვი 20%—ზე მეტია—50%—და გ) 10%, უკეთუ ქალთა რიცხვი 50%—ზე მეტია“.

2. იმავე მე-2 მუხლის შენიშვნა გაუქმდებულ იქნეს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ომისარულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ვ. ივანოვ-კავკაზესკი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ომისარულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1930 წ. მაისის 21.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 137 №-ში 1930 წ. ივნისის 14.

174. დადგინდება ც. პ. პ. დპ .ს პ. ს.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 137 მუხლისათვის „ი“ პუნ. დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-III მოწვევის ცენტრალური ომისარულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ (საქ. სსრ კან. კრ. 1924 წ. 1-ლი №-ი, მუნ. 7), სრულიად საქართველოს ცენტრალური ომისარულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენებ:

1. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 137 მუხლს (საქ. სსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-10 №-ი, მუნ. 117) დაემატოს პუნქტი „ი“ შემდეგი შინაარსისა:

„ი“ სამანქანო-სატრაქტორო საფურუბისა და აგრეოვე ცოცხალი საწევი ძალით მოქმედი სამანქანო სადგურების (კოლონების) მიერ კოლექტიურ მეურნეობებთან და ღარიბ და საშუალო მეურნეობათა შენაერთებთან დადგებული ისეთი გარიგება, რაც აუცილებლად რეგისტრირებულ უნდა იქნეს უფასოდ სარაინო აღმისარულებელი კომიტეტის საადგილმამულო განკოფილებაში“.

2. ამა დადგენილების 1-ლი მუხლით გათვალისწინებული სამოქალაქო სამართლის 137 მუხლის „ი“ პუნქტი სამოქმედოდ შემოლებულ იქნეს დღიდან ამა დადგენილების გამოქვეყნებისა.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ომისარულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ვ. ივანოვ-კავკაზესკი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ომისარულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1930 წ. მაისის 21.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 126 №-ში 1930 წ. ივნისის 1.

175. დადგენილება ც. პ. კ. და ს. კ. ს.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 421 მუხლისათვის მე-3 შენიშვნის
დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური ოღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ (კან. კრ. 1924 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 7) სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 421 მუხლს დაემატოს მე-3 შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„**შენიშვნა 3.** სიკვდილის საშემთხვეოდ განგარგულების მოხდენა კანონით გათვალისწინებულ განსაკუთრებულ შემთხვევაში, ორგორუც არის: სიკვდილის საშემთხვევოდ განკარგულების მოხდენა სახელმწიფო შრომისს შემნახველ სალაროებში, საკრედიტო-კომპერატიულ, სამომხმარებლო, სასოფლო-სამეურნეო და სარეწაო კომპერატიულ ორგანიზაციებში შეტანილი ანაბარების შესახებ, ან საკრედიტო დაწესებულებებში სახელმწიფო სესხთა თუ მთავრობის მიერ გარანტირებულ სესხთა ობლიგაციებად შეტანილი ანაბარების შესახებ და სხვ., შეიძლება იგრძოვე განსაკუთრებული წესით, ამასთანავე, ორგორუც 418 მუხლში აღნიშნულ პირთა სასარგებლოდ, ისე სხვა ფიზიკურ თუ იურიდიულ პირთა სასარგებლოდ“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკარა.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **პ. ივანოვ-კავკაზეკი.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1930 წ. მაისის 21.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 145 №-ში 1930 წ. ივნისის 25.

176. დადგენილება ც. პ. კ. და ს. კ. ს.

„ოთხფეხი საქონლისა და სახოფლო-სამეურნეო ინვენტარის ნახიდობის გარიგებათა საფალდებულო რეგისტრაციის თაობაზე“ გამოცემული დადგენილების გაუქმების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ: *

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. იანვრის 28-ის დადგენილება „ოთხფეხი საქანლისა და სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარის ნასყიდობის გარიგებათა სავალდებულო რეგისტრაციის შესახებ“ (კან. კრ. 1930 წ. მე-3 №-ი, მუხ. 35) გაუქმებულ იქნეს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღ-
მასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე გ. ცხაქაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე გ. ივანოვ-კავკაზესკი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმა-
სრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1930 წ. მაისის 21.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 140 №-ში 1930 წ. ივნისის 19.

177. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

ტყის დამზადებისა და ტყის ჩამოტავივებისათვის შრომისა და ჭაპანზიდვის სასყიდლიანი ბეგარის დაწესების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. უფლება მიეცეს სასოფლო საბჭოებსა და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს—ისეთ შემთხვევაში, როდესაც უკვე გამოყენებულია უყველა სხვა საშუალება ტყის დამზადებისა და ტყის ჩამოტავტივების საქმის მუშა-ძალით და ჭაპანზიდვის ტრანსპორტით უზრუნველსაყოფად,—შემოილონ, ტყის დამზადებელი და ტყის ჩამოტავტივებელი ორგანიზაციების შუამდგომლობით და საოლქო (სამზარე) აღმასრულებელი კომიტეტის ნებართვით თვითეულ (კალკ შემთხვევაში, შრომისა და ჭაპანზადვის სასყიდლიანი ბეგარა ადგილობრივი მოსახლეობისათვის ტყის დასამზადებლად და დამზადებელი ტყის ჩამოსატავტივებლად.

2. 1-ლი მუხლის წესისამებრ შრომის ბეგარაზე გაწვეულ პირებს შრომის სასყიდელი მიეცემათ იმ მტკიცე შეფასებით, რასაც დააწესებს საქართველოს სსრ შრომის სახალხო კომისარიატი სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან შეთანხმებით; ხოლო სატრანსპორტო და საჭაპანზიდვო საშუალებათა სასყიდელი გაიღება იმ შეფასებით, რასაც დაამტკიცებს ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებული (საქართველოს სსრ-ში) საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან შეთანხმებით.

3. წინადადება შეცეს აფაზეთის სსრ-ისა, აჭარისტანის აეტ. სსრ-ის და სამხრეთ-ოსეტის აეტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის გამოსცენ ანალოგიური დადგენილებანი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღ-
მასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკანა.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. ვ. ივანვა-კავკაზეკი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმა-

სრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1930 წ. მაისის 21.

ტუილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაჩ. „კომიუნისტის“ 127 № ში 1930 წ. ივნისის 3.

178. დადგენილება ც. პ. კ. და ს. კ. ს.

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის ამ მუხლის შეცვლის შესახებ.

„შეუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე გადასცლასთან დაკავშირებით ვადების გამოანგარიშების შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. იანვრის 6 ის დადგენილების თანახმად (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. მე-5 №-ი, მუხ. 51) და სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ (საქ. სსრ კან. კრ. 1924 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 7), სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღენენ:

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 58 მუხლი შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„58. ორდესაც ვადა უნდა გათავდეს ერთ-ერთ შემდეგ რევოლუციონურ დღეს: ნოემბრის 7-სა და 8-ს, იანვრის 22-ს, მაისის 1-სა და 2-ს,—ვადის უკანასკნელ დღედ ჩაითვლება პირველი შემდგომი საქმის დღე.

იმ დაწესებულებას, საწარმოს და ორგანიზაციას, რომელიც შეუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე არ გადასულა, იგრეთვე ცალკეულ მოქალაქეს შეუძლიან თვისი მოვალეობა შესარტულოს ან თავისი უფლება გამოიყენოს უახლოეს საქმის დღეს კანონით დაწესებული ან სასამართლოს მიერ დანიშნული ვადის შემდეგ, უკათვეს ვადა თავდება რევოლუციონურ დღეს, დასვენების განსაკუთრებულ დღეს და ყოველკვირული დასვენების დღეს.

შენიშვნა. ამა მუხლის წესი შეეფარდება ზემოაღნიშნულ დაწესებულებათ, საწარმოთ და ორგანიზაციათ, უკეთუ წარადგენენ ცნობას, რომ

ისინი არ გადასულან შეუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე. ცნობას ხელი უნდა მოაწეროს უწყებული დაწესებულებისა, საწარმოს ან ორგანიზაციის პა-სუნისმეგებელმა ხელმძღვანელმა“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბ-
ჭოს თავმჯდომარის მოადგ. ვ. ივანოვ-კავკაზეკი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოლდრია.

1930 წ. მაისის 21.

* ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 166 №-ში 1930 წ. ივლისის 17-ს.

179. დადგენილება ც. ა. ჩ. და ს. ქ. ს.

სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 85 მუხლის შეცვლის შესახებ.

„შეუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე გადასცლასთან დაკავშირებით ვალების გამოანგარიშების შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. იანვრის 6-ის დადგენილების თანახმად (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. მე-5 №-ი, მუხ. 51) და სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ (საქ. სსრ კან. კრ. 1924 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 7), სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღეცნენ:

სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 85 მუხლი შეიცვალოს შემ-დეგნაირად:

„85. როდესაც ვადა უნდა გათავდეს ერთ-ერთ შემდეგ რევოლუციონურ დღეს: ნოემბრის 7-სა და 8-ს, იანვრის 22-ს, მაისის 1-სა და 2-ს,—ვადის უკანასკნელ დღეზე ჩითვლება პირველი შემდგომი საქმის დღე.“

იმ დაწესებულებას, საწარმოს და ორგანიზაციის, რომელიც შეუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე არ გადასულა, აგრეთვე ცალკეულ მოქალაქეს შეუძლიან თავისი მოვალეობა შეასრულოს ან თავისი უფლება გამოიყენოს უახლოეს საქმის დღეს კანონით დაწესებული ან სასამართლოს მიერ დანიშნული ვადის შემდეგ, უკეთ ეს ვადა თავდება რევოლუციონურ დღეს, დასვენების განსაკუთრებულ დღეს და ყოველკირებული დასვენების დღეს.“

შენიშვნა. ამა მუხლის წესები შეეფარდება ზემოაღნიშნულ დაწესებულებათ, საწარმოთ და ორგანიზაციათ, უკეთ წარადგენენ ცნობას, რომ ისინი არ გადასულან შეუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე. ცნობას ხელი უნდა

მოაწეროს უწყებული დაწესებულებისა, საწარმოს ან ორგანიზაციის პასუხისმგებელმა ხელმძღვანელმა“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკარა.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. ივანოვ-კავკაზეკი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრია.

1930 წ. მაისის 21.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 141 №-ში 1930 წ. ივნისის 20.

180. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

ზოორწმუნებულთა დებულების დამტკიცების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და სა-
ქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. დამტკიცებულ იქნეს ქვემომდევნო დებულება ზოორწმუნებულთა შესახებ.

2. მიენდოს აფხაზეთის სსრ-ისა, აჭარისტანის ავტ. სსრ-ისა და სამხრეთ-
ისეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს გა-
მოსცენ ანალოგიური დებულებანი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკარა.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრია.

1930 წ. ივნისის 4.

ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

ზოორწმუნებულთა შესახებ.

რათა გლეხთა ლარიბი და საშუალო ფენები ჩამოავალეობისა და
მეფებინველელობის წარმატებისათვის და სათანადო დონეზე დაყენებისათვის წარ-
მოებულ მუშაობაში და რათა განხორციელებულ იქნეს საზოგადოებრივი კონ-

Ծրոլով օմօսատցու, հռմ լալկյալմա մըշրեղոքեցի հածրարոն ու զամչյացեց-
ծանո, հաւ Շըսրուլեցն պնդա ոյնես մըշրեղութեան սոցերում յանդրայի պատկա-
նել մըշրեղութեան պատկան աշխատա աշխատա մըշրեղութեան պատկան աշխատա աշխա-
տա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

1. ուղարկեց աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

շնունջ աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

2. նորութեան աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

3. նորութեան աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

4. նորութեան աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

5. նորութեան աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

6. նորութեան աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

7. նորութեան աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

8. նորութեան աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

9. նորութեան աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

10. նորութեան աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

11. նորութեան աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխատա աշխա-

ბაშის დირექტოვებს იმ ინსტრუქციების მიხედვით, რაც მათ მიღებული ექნებათ ადგილობრივი სააღვილმაშულო განყოფილებისაგან.

უკეთუ ცალკეული მეურნეობანი ან მათი შენაერთნი არ შეასრულებენ ზომინიმუშის ან მეცხოველეობის გაუმჯობესების მიზნით გამოცემულ დადგენილებებს, ზოორწმუნებულნი აცნობებენ ამას სასოფლო საბჭოს და აგრონომს, რომელნიც მიიღებენ სათანადო ლონისძიებას შემჩნეული ნაკლის თავიდან ასაკილებლად.

9. ზოორწმუნებულნი შედიან სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირში ამ თათბირის წევრთა უფლებით.

10. ადგილობრივ აგრონომებსა და ვეტერინარებს დაევალებათ ხელმძღვანელობა და ინსტრუქტიორება გაუწიონ ზოორწმუნებულთ და დაეხმარენ მათ საყოველოამ პრაქტიკულ მუშაობაში.

11. ზოორწმუნებულნი იღებენ მათი ამომრჩევი ორგანიზაციების ხაზით გაზეთ „კოლექტივიზაცია“-ს და ისეთ ბრიშურებს, რასაც მნიშვნელობა აქვს მათი მუწაობისათვის.

12. ზოორწმუნებულნი მუშაობენ საზოგადოებრივი დატვირთვის წესით და შრომისათვის გასამრჯელოს არ აღებენ.

იმ ზოორწმუნებულთ, რომელნიც გამოიჩინენ განსაკუთრებულ აქტივობას, დაკისრებულ მოვალეობათა შესრულების საქმეში, შეიძლება მიენიჭოთ, სასოფლო საბჭოს დადგენილებით, შემდეგი შეღავათი და უპირატესობა: 1) შეღავათი და უპირატესობა, რაც ხელს შეუწყობს მისი მეურნეობის განვითარებას, როგორიც არის: პირველ რიგში მიღება: ჯიშიანი თესლისა, შეღავათიანი კურეიტისა, სასოფლო-სამეურნეო მანქანისა და, განსაკუთრებულ შემთხვევაში, ფულადი დახმარებისა საპრემიო ფონდიდან საოლქო (სამართლი) აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილების შესაბამისად; 2) განთავისუფლება საზოგადოებრივი ბეგარისაგან; 3) მილინება სასოფლო-სამეურნეო კურსებზე და საწარმოო ექსკურსიებზე; 4) დაწინაურება საბჭოთა, საკოლმეურნეო-კოოპერატიულ და სხვა საზოგადოებრივ სამუშაოზე დასანიშნავად; 5) მივლინება მუშათა ფაქულტეტზე და აგრეთვე სასოფლო-სამეურნეო სასწავლებლებში.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 139 №-ში 1930 წ. ივნისის 18.

181. დადგენილება ც. პ. კ. და ს. კ. ს.

სისხლის სამართლის კოდექსის 22 და 204 მუხლების რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სეისის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისადა 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ (კან. კრ. 1924 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 7) სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სისხლის სამართლის კოდექსის 32 და 204 მუხლები მიღებულ იქნეს შემ-
დეგი რედაქციით:

„32. უკეთ უფლება-აყრილ პირს აქვს რაიმე წარჩინების ნიშანი, რაც მას მიეცა სსრკის ცენტრალური ოღმასრულებელი კომიტეტისა, მოქავშირე რესპუბ-
ლიკის ცენტრალური ოღმასრულებელი კომიტეტის ან ა/ქსფსრ შედგენილობაში
შემავალი სხვა რესპუბლიკის ცენტრალური ოღმასრულებელი კომიტეტის დადგე-
ნილებით, სასამართლომ უნდა სთხოვოს, სრულიად საქართველოს ცენტრალურ
აღმასრულებელ კომიტეტის მეშვეობით სათანადო ცენტრალურ აღმასრულებელ
კომიტეტს ამ წარჩინების ნიშნის ჩამორთმევა.

წარჩინების სხვა ნიშანი ჩამორთმევა სასამართლოს დადგენილებით“.

„204. სსრკისა, მოქავშირე რესპუბლიკისა, ან ა/ქსფსრ შედგენილობაში
შემავალი რესპუბლიკის ორდენისა, აგრძელებ წითელი ჯვრის ან წითელი ნახე-
ვარმთვარის ნიშნის ტარება იმ პირის მიერ, რომელსაც ამის უფლება არა აქვს,
გამოიწვევს ჯარიმას ას მანეთამდე ორდენის კონფისკაციით და საზოგადოებ-
რივი გაეკიცხვით“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა სა-
ბჭოს თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოღმა-
სრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1930 წ. ივნისის 4.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 150 №-ში 1930 წ. ივნისის 30.

ცენტრალური პროგრესული პოლიტიკის დადგენილებანი.

182. დადგენილება ც. პ. პ.

სასოფლო საბჭოებში და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებში სახელ-
მძღვანელო სამუშაოზე გახაგზავნი ქალაქის საბჭოს წევრების შეღავათების
შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოღმასრულებელი კომიტეტი ად-
გებს:

1. ქალაქის საბჭოების წევრებს, რომლებიც გაიგზავნებიან სახელმძღვა-
ნელო სამუშაოზე სასოფლო საბჭოებში და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტე-

ტებში, საგზაო ხარჯები და ქონების გადაზიდვის ლირებულება, აგრეთვე დღუშების რები და ერთდროული დახმარება მიეცემათ იმ მუშების თანბრად, რომლებიც დამქირავებლის განკარგულებით გადაყვანილი იქნებიან სხვა სამუშაო აღილზე (შრომის კანონთა კოდექსი, მ. 82¹).

აქ აღნიშნული საგზაო ხარჯები და ქონების გადაზიდვის ლირებულება უნდა დაიფარის იმ ოლქის და მაზრის ბიუჯეტის სახსრებიდან, რომლის ტერი-ტორიაზედაც ქალაქის საბჭოს წევრი იმუშავებს.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული ქალაქის საბჭოს წევრები ახალ სამუშაოზე გადასვლის შემდეგ ლებულობენ დაწესებულ ხალფასს შესასრულებელი სამუშაოს მიხედვით. ამასთანავე, თუ წინანდელ წარმოებაში არსებული ხელფასი მეტია იმ ხელფაზე, რომელიც ეძღვევათ ქალაქის საბჭოს წევრებს ახალ თანამდებობაზე, მათ მიეცემათ განსხვავება წინანდელსა და ახალ ხელფასს შორის. ხელფასის ეს განსხვავება დაიფარება საერთო საკავშირო ბიუჯეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ბიუჯეტის სახსრებიდან.

3. წინადადგება მიეცეს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს შეიმუშაოს ერთი კვირის განმავლობაში იმ დადგენილების გამოცემის დღიდან მე-2 მუხლში აღნიშნული თანხების სასოფლო საბორგებისა და სარაიონო აღმა-სრულებელი კიმიტეტებისათვის თავის ღროვე მიწოდების წესი.

4. სოფელში სამუშაოდ გაიგზავნილ ქალაქის საბჭოს წევრებს მიეცემათ შემდეგი შემართები:

ა) უკეთუ სოფლად მუშაობის შემდეგ ისინი დაბრუნდებიან წინანდელ სა-ცხოვრებელ ადგილზე, მათ უფლება აქვთ დაუყოვნებლივ წევიდნენ წინანდელ სა-მუშაოზე, საწარმოში და დაწესებულებაში და რიგს გარეშე მიიღონ ადგილობ-რივი საბჭოსაგან საცხოვრებელი სიურცე თავისთვის და ოჯახის წევრებისათვის;

ბ) მათი ოჯახის წევრებს, რომლებიც წინანდელ საცხოვრებელ ადგილზე დარჩებიან, უფლება აქვთ ალრიცხულ იქნენ შრომის ბირჟაზე და პირველ რიგში გაიგზავნონ სამუშაოზე;

გ) წინანდელ საცხოვრებელ ადგილზე დარჩენილ ოჯახის წევრებს შეენა-ხებათ საცხოვრებელი სიურცე წინანდელი რაოდენობით, სამომხვარებლო საგნე-ბის მიღების უფლება იმავე ნორმებით და კველა შეღავათი, რაც გამომდინა-რების საწარმოსა და დაწესებულებაში მომქმედი კოლექტური ხერშევრულე-ბიდან;

დ) მათი შეიღები რიგს გარეშე მიიღებიან სასწავლებლებში და უპირა-ტესი უფლება აქვთ სტიპენდიის მიღებისათვის.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

183. დაღგენილება ც. ა. ქ.

პროლეტარული სტუდენტობის დახმარების სამდლიურის მოწყობის შესახებ.

საქართველოს პროლეტარული სტუდენტობის მატერიალური სახსრის გაძლიერებისა და მისი მდგომარეობის შემსუბუქების მიზნით სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოლმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. ნება დაერთოს სპეციალურად ამ მიზნისათვის გამოყოფილ განსაკუთრებულ კომიტეტს მოაწყოს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე პროლეტარული სტუდენტობის დახმარების სამდლიური 1930 წლის მაისის 23, 24 და 25 ამ დადგენილების ქვემოაღნიშნულ მუხლებში გათვალისწინებულ საფუძველზე.

2. აღნიშნული ვადის (მაისის 23—25) განმავლობაში ნება დაერთოს:

ა) გამართოს ფასიანი კონცერტები და წარმოდგენები;

ბ) გამართოს საჯარო ლექციები, საუბრები და მოხსენებები შესაფერ თემებზე, რისთვისაც შეუძლიან გამოიყენოს საზოგადოებრივი აუდიტორიები და კინო-თეატრის სადგომები, აგრეთვე რადიო გადაცემა.

3. შემოღებულ იქნეს სამდლიურის განმავლობაში დაბეგვრის სახით პროლეტარული სტუდენტობის სასარგებლოდ სპეციალური გამოსალები ყველა გასართობ სანახაობაში (თეატრი, კინო, კონცერტი, ცირკი, საბილიარდო) შემსვლელებზე ბილეთის 10% რაოდენობით.

შენიშვნა. ამ მუხლში აღნიშნული გამოსალები გადახდევინებულ იქნეს იმ გამოსალების გარეშე, რაც საამისოდ დაწესებულია საკავშირო კანონმდებლობის წესით.

4. ამ დადგენილებაში აღნიშნულ ლონისძიებათ განახორციელებს ამ მიზნისთვის მოწყობილი სამდლიურის ჩამტარებელი განსაკუთრებელი მთავარი რესპუბლიკანური კომიტეტი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოლმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკარა.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოლმასრულებელი კომიტეტის მდგრანი ს. თოლრია.

1930 წ. მაისის 18.
ტფილისი—სასაჩლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 116 №-ში 1930 წ. მაისის 21.

184. დადგენილება ც. პ. პ.

ვინაობის მოწმობებისა, საწევრო ბილეთებისა და სხვა ამგვარი დოკუმენტების ფორმის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. აეკრძალოს სახელმწიფო ორგანოებს, კომპერატიულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს ვინაობის მოწმობისა, მუდმივი მანდატისა, საწევრო ბილეთისა და სხვა ამგვარი დოკუმენტის ისეთი წიგნაების სახით გაცემა, რაც თავისი გარეგანი ფორმით ემსგავსება იმ მოწმობებს, რომლებიც ეძლევათ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის წევრებს და სახალხო კომისართა საბჭოს წევრებს.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული დოკუმენტები გაიცემა მხოლოდ ისეთი ფორმით, რაც დამტკიცებულია საოლქო და სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის სააღმინისტრაციო განყოფილებების მიერ (იქ, სადაც ეს განყოფილებანი არ არის მოწყობილი — მილიციის სათანადო სამართველოს მიერ) დოკუმენტის გამცემი დაწესებულებებისა თუ ორგანიზაციის საშყოფელი ადგილის მიხედვით.

3. ამა დადგენილების გამოქვეყნებამდე გაცემული ყველა მოწმობა, საწევრო ბილეთი და სხვა ამგვარი დოკუმენტი ერთი თვის განმავლობაში შეცვლილ უნდა იქნეს ახალი დოკუმენტით მე-2 მუხლით დადგენილი წესის დაცვით.

4. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე თანამდებობის პირი პასუხს აგებს საღისციპლინო წესით.

5. მეოვალურეობის გაწევა ამა დადგენილების განხორციელებისათვის დაეკისრება მილიციის ორგანოებს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1930 წ. მაისის 26.

ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 124 №-ში 1930 წ. მაისის 30.

185. დადგენილება ც. პ. პ.

ამინისტიის შესახებ სამსახურთ-ოხეთის ავტონომიური ოლქის გასაბჭოების ათი წლის აღსანიშნავად.

სამსახურთ-ოხეთის ავტონომიური ოლქის გასაბჭოების ათი წლის აღსანიშნავად და იმ პირთა განსაზღვრული კატეგორიების ხედრის შესამსუბურებლად,

რომელთაც ჩაიდინეს დანაშაული 1930 წლის ივნისის 8-მდე, სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოლმასრულებელი კომიტეტი აღგნენ:

1. ის მშრომელნი, რომელთაც სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სასამართლოების მიერ პირველად მიესაჯათ თავისუფლების აღკვეთა ვადით ერთწლამდე ამიანად, განთავისუფლებულ იქნენ სოციალური დაცვის როგორც ძირითადი ღონისძიების—თავისუფლების აღკვეთის, ისე განაჩენთან დაკავშირებული სხვა დამატებითი ღონისძიების მოხდისაგან.

2. გაუნახევრდეთ სოციალური დაცვის ღონისძიება იმ მშრომელთ, რომელთაც სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სასამართლოების მიერ პირველად მიესაჯათ თავისუფლების აღკვეთა ვადით სამ წლამდე ამიანად.

3. ყველა დანარჩენ მოქალაქეთ, რომელთაც სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სასამართლოების მიერ პირველად მიესაჯათ თავისუფლების აღკვეთა ვადით სამ წლამდე ამიანად, სოციალური დაცვის ღონისძიება შეუმცირეთ ერთი მესამედით.

4. განთავისუფლებულ იქნეს იძულებითი მუშაობისაგან ყველა მოქალაქე, რომელსაც სოციალური დაცვის ეს ღონისძიება ჩისჯერი აქვს აღმინისტრატიული თუ სასამართლო წესით სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმინისტრატიული ან სასამართლო დაწესებულების მიერ.

5. მოქსნათ მშრომელთ სასამართლო თუ აღმინისტრატიული წესით დადებული და გადაუხდევინებელი ჯარიმა 50 მანეთამდე ამიანად.

6. მოსპობილ იქნეს სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სასამართლოებისა და საგამომშიებლო და აღმინისტრატიული ორგანოების წარმოებაში ქონებული საქმეები იმ დანაშაულის შესახებ, რომლისთვისაც საქართველოს სსრ-ის სისხლის სამართლის კოდექსით ან სხვა კანონებით გათვალისწინებულია თავისუფლების აღკვეთა ან იძულებითი მუშაობა ვადით ერთ წლამდე, უკეთუ დანაშაული ჩადენილია მშრომელის მიერ და თანაც პირველად, და აგრეთვე საქმეები მშრომელთ მიერ ჩადენილი დანაშაულის შესახებ, რომლისთვისაც გათვალისწინებულია ჯარიმა არა უმეტეს 50 მანეთისა.

შენიშვნა. ამა მუხლის წესი არ გავრცელდება იმ თანაზე, რაც გადახდევინებულ უნდა იქნეს დანაშაულებრივი ქმედობით შიყენებული ზარალის ასანაზღაურებლად.

7. მოქსნათ მშრომელთ დადებული პირობითი მსჯავრი.

8. მოქსნათ უფლების ყოველგვარი აყრა იმ მშრომელთ, რომელნიც პირველად იქნენ მსჯავრდადებული, უკეთუ მათ მოიხადეს სოციალური დაცვის ძირითადი ღონისძიება ან უკეთუ ვადამდე განთავისუფლებულ იქნენ.

9. მოქსნათ მსჯავრდადებულობა იმ მშრომელთ, რომელთაც მსჯავრი პირველად დაედოთ და ამა დადგენილების გამოცემის დღისათვის მოიხადეს სოციალური დაცვას ძირითადი ღონისძიება, ან განთავისუფლებულ იქნენ ვადამდე, ან და გადაუწყეობათ პირობითი მსჯავრი ან იძულებითი მუშაობა.

10. ეს დადგენილება შეფარდებულ იქნეს აგრეთვე ამა დადგენილების გამოცემამდე ჩადენილი დანაშაულის საქმეების მიმართ, რომელთა შესახებაც განაჩენი ჯერ კიდევ გამოტანილი არ არის.

11. ამა დადგენილებაში აღნიშნული შეღავათები არ გაერცელდება ის პოლიტიკური პარტიების აქტიურ წევრებზე, რომელიც ისწრაფვიან დაამხონ, ძირი გამოუთხარონ ან შეასუსტონ საბჭოების ხელისულება, სახელმწიფო დანაშაულისა და შეიარაღებული ყაჩაღობის ორგანიზატორებზე და ხელმძღვანელებზე, იმ პირებზე, ვინც მკვლელობა ჩაიდინა სისხლის აღების ადამიონ ან ვინც მოჰკვლი ქალი მონობისაგან განთავისუფლების ნიადაგზე, აგრეთვე ბოროტ-მექრთამებზე და ბოროტ გამფლანგველზე.

12. ამა დადგენილების განხორციელება დაეკისრება სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის მთავარ სასამართლოს და პროკურორს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

სრულიად საქართველოს ცენტრალული
აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1930 წ. ივნისის 4.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 132 №-ში 1930 წ. ივნისის 8.

სახალხო კომისართა საგარენილებანი.

186. დადგენილება ს. კ. ს.

„საქართველოს სსრ კურიტორიაზე 1930-31 წ. ერთიანი სახოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე“ გამოცემული დადგენილების შეცვლისა და დამატების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

„საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე 1930-31 წლის ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების შესახებ“ გამოცემული 1930 წ. მარტის 16-ის დადგენილებაში (კან. კრ. 1930 წ. მე-5 № ი, მუხ. 55; გაზ. „კომუნისტის“ 83 №-ი 1930 წლის) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებანი და დამატებანი:

I.

აღნიშნული დადგენილების 24 მუხლი, 25 მუხლის „ბ“ პუნქტი და 50, 54¹ და 54² მუხლები მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„24. იმ რაიონებში, სადაც ჯერ კიდევ არ მომხდარა კულტურულ მეურნეობათა ლიკვიდაცია მთლიანი კოლექტივიზაციის წესით, ეს მეურნეობანი დაიბეგრებიან ინდივიდუალური წესით მათი ნამდვილი შემოსავლიანობის მიხედვით და არა ნორმების მიხედვით. ინდივიდუალური წესით დასაბეგრავ მეურნეობათა

რიცხვი არ უნდა აღმატებოდეს მთლად საქართველოს სსრ-ში დასაბეგრავ საგლეხო მეურნეობათ საერთო რიცხვის 3 პროცენტს“.

„25 მუხ. აგ“ პუნ. უკეთუ მეურნეობას აქვს წისქვილი, ყველ-კარაჯის ქარხანა, ბურღლულის საცხევი საჭარმო, ფეტვის სეცენტრი საჭარმო, საჩერელი და საპენტი საჭარმო, სასრესი ქარხანა, კარტოფილის საჭარმო, ხილის ან ბოსტნეულის სახმობი, სანაცვი საჭარმო, ნორმეული ქარხანა ან სხვა რამ სამრეწველო საჭარმო და უკეთუ ცველა ამ საჭარმოში გამოიყენება მექანიკური ძრავი ან წყლის თუ ქირის ძალა, თანაც უკეთუ წისქვილის წლიური შემოსავალი მეურნეობაში აღმატება 8 ცენტნერ (50 ფუთ) მარცვლეულს, ხოლო სხვა ზემოაღნიშნულ საჭარმოთა წლიური შემოსავალი მეურნეობაში აღმატება 125 მან.“.

„50. წევრის ყველა ნათესი დაიბეგრება მემინდვრეობის შემოსავლიანობის ნორმების მიხედვით.

(ერთიანი სას.-სამ. გადასახადის დებულების 55 მუხლი).“

„54¹. 1930-1931 და 1931-32 საგადასახადო წლებში კოლექტიურ მეურნეობებში დაბეგვრისაგან განთავისუფლდება მთლად განსაზოგადოებული მუშა-საქონელი.

(ერთიანი სას.-სამ. გადასახადის დებ-ის 58¹ მუხლი და სსრკ-ის ცენტრ. აღმასრ. კ-ტის 1930 წ. აპრილის 12-ის დადგენილების 1-ლი და მე-2 მუხლები).“

„54². 1930-31 და 1931-1932 წლებში დაბეგვრისაგან განთავისუფლდება მთლად პროდუქტიული ოთხფეხი საქონელი კომუნისა, არტელისა და მიწის საერთო ძალით დამმუშავებელი იმ ამხანაგობისა, სადაც წესდების თანახმად განსაზოგადოებული მუშა-საქონელი და ინვენტარი, აგრეთვე განთავისუფლდება დაბეგვრისაგან პროდუქტიული ოთხფეხი საქონელი, რაც ამ კოლექტიური მეურნეობების წევრთა ინდივიდუალურ მფლობელობაშია.

იმავე დროის განმავლობაში ნახევარი გადასახადისაგან განთავისუფლდება მთლად პროდუქტიული ოთხფეხი საქონელი მიწის საერთო ძალით დამმუშავებელი იმ ამხანაგობისა, სადაც მუშა-საქონელი და ინვენტარი განსაზოგადოებული არ არის, აგრეთვე იმავე რაოდენობით განთავისუფლდება გადასახადისაგან პროდუქტიული ოთხფეხი საქონელი, რაც ამ ამხანაგობების წევრთა ინდივიდუალურ მფლობელობაშია.

(ერთიანი სას.-სამ. გადასახადის დებ-ის 58² მუხლი და სსრკ-ის ცენტრ. აღმასრ. კ-ტის 1930 წ. აპრილის 12-ის დადგენილების 1-ლი და მე-2 მუხლები).“

II.

დაემატოს აღნიშნულ დადგენილებას 42 მუხლის შენიშვნა, 43 მუხლის მე-2 შენიშვნა, 48¹, 48², 50¹, 50², 50³ მუხლები და „ვ¹“ ლიტერი (64¹ და 64² მუხლები) შემდეგი შინაარსისა:

42. „შენიშვნა. 1930-1931 და 1931-1932 წლებში ოთხფეხი საქონელის შემოსავალი კოლექტიურ მეურნეობებში სრულიად არ დაიბეგრება.

(ერთ. სას.-სამ. გადასახადის დებ-ის 47 მუხლის შენიშვნა).“

43. „შენიშვნა 2. განთავისუფლდება გადასახადისაგან მთლად ბრინჯის ის ნათესი ფართობი, რაც 1930-1931 წელს მეტა აღმოჩნდება 1928-1929 წელთან

შედარებით, თუნდაც ყველა კულტურის ნათესი ფართობი უწყებულ მეურნეობაში საერთოდ არც კი გაღიდებულიყოს.

ეს შენიშვნა არ გავრცელდება ბამბის ნათესის რაიონებზე.

(ერთ. სას.-სამ. გადასახადის დეპ-ის 48 მუხლის მე-2 შენიშვნა)".

„48¹. სამებამბეო კომუნას, არტელსა და მიწის საერთო ძალით დამმუშავებელ იმ ამხანაგობას, სადაც წესდების თანახმად განსაზოგადოებულია მუშა-საქონელი და ინვენტარი, ბამბის ნათესის შემოსავლიანობის ნორმა შეუმცირდება ერთი-ორად უწყებული რაიონისათვის დაწესებულ შემოსავლიანობის ნორმასთან შედარებით.

(სსრკ-ის ცენ. აღმ. კ-ტისა და სახ. კ-თა საბჭოს 1930 წ. მაისის 6-ის დადგენილების 1-ლი მუხ. „ა“ პუნ.“).

„48². კომუნას, არტელს და მიწის საერთო ძალით დამმუშავებელ იმ ამხანაგობას, სადაც წესდების თანახმად განსაზოგადოებულია მუშა-საქონელი და ინვენტარი, კენაფისა და სელის ნათესის შემოსავლიანობის ნორმა შეუმცირდება 30 პროცენტით უწყებული რაიონისათვის დაწესებულ შემოსავლიანობის ნორმასთან შედარებით.

(სსრკ-ის ცენ. აღმ. კ-ტისა და სახ. კ-თა საბჭოს 1930 წ. აპრილის 23-ის დადგენილების მე-4 მუხ.“).

50¹. კომუნას, არტელს და მიწის საერთო ძალით დამმუშავებელ იმ ამხანაგობას, სადაც წესდების თანახმად განსაზოგადოებულია მუშა-საქონელი და ინვენტარი, თამბაქოს და წეკოს პლანტაციის შემოსავლიანობის ნორმა შეუმცირდება 30 პროცენტით უწყებული რაიონისათვის დაწესებულ შემოსავლიანობის ნორმასთან შედარებით; ხოლო აგრომინისტრის, ე. ი. თამბაქოს პლანტაციების მოსავლიანობის გასაღილებლად უმარტივეს ლონისძიებათა განხორციელებისათვის, თამბაქოს პლანტაციის ხეედზე გადასახადს მოაკლება 20 პროცენტი.

(სსრკ-ის ცენ. აღმ. კ-ტისა და სახ. კ-თა საბჭოს 1930 წ. აპრილის 23-ის დადგენილების მე-4 მუხ. და 1930 წ. აპრილის 30-ის დადგენილების 1-ლი მუხ.“).

„50².-ის მიწის ფართობი, რაზედაც 1930 წ. და 1931 წ. ჩაყრილ იქნება ყვითელი თამბაქოს და წეკოს პლანტაციები და რაც ეკუთვნის კომუნას, არტელს და მიწის საერთო ძალით დამმუშავებელ იმ ამხანაგობას, სადაც წესდების თანახმად განსაზოგადოებულია მუშა-საქონელი და ინვენტარი, განთავისუფლდება გადასახადისაგან: ორი წლით იმ დროიდან, როდესაც თამბაქოს პლანტაცია ჩაიყარა ამონირულ ან მელიორირებულ ნაკვეთებზე და ერთი წლით—დანარჩენ ნაკვეთებზე.

(სსრკ-ის ცენ. აღმ. კ-ტისა და სახ. კ-თა საბჭოს 1930 წ. აპრილის 30-ის დადგენილების მე-2 მუხლის „ე“ პუნქტი“).

„50³. კომუნას, არტელს და მიწის საერთო ძალით დამმუშავებელ იმ ამხანაგობას, სადაც წესდების თანახმად განსაზოგადოებულია მუშა საქონელი და ინვენტარი, სიმინდისა და მზეუპროტას ნათესის შემოსავლიანობის ნორმა შეუმცირდება ერთი-ორად უწყებული რაიონისათვის დაწესებულ შემოსავლიანობის ნორმასთან შედარებით.

(სსრკ-ის ცენ. აღმ. კ-ტისა და სახ. კ-თა საბჭოს 1930 წ. აპრილის 23-ის დადგენილების მე-3 მუხ.)“.

ვ¹. შედავათები მეხილეობისა და მევენახეობის განვითარებისათვის.

„64¹. ხილის ბალისა და ვენახისათვის, რაც ეკუთვნის კომუნას, არტელს და მიწის საერთო ძალით დამშებავებელი იმ ამხანაგობას, სადაც წესდების თანახმად განსაზოგადოებულია მუშა-საქონელი და ინვენტარი, შემოსავლიანობის ნორმა შემცირდება 30 პროცენტით უწყებული რაომნისათვის დაწესებულ შემოსავლიანობის ნორმასთან შედარებით; ხოლო აგრომინიმუმის, ე. ი. ხილის ბალისა და ვენახის მოსავლიანობის გასაღიდებლად უმარტივეს ღონისძიებათა განხორციელებისათვის ხილის ბალისა და ვენახის ხევდრ გადასახადს მოაქლდება 20 პროცენტი.

(სსრკ-ის ცენ. აღმ. კ-ტისა და სახ. კ-თა საბჭოს 1930 წ. აპრილის 23-ის დადგენილების მე-4 მუხ. და 1930 წ. აპრილის 30-ის დადგენილების 1 მუხლი)“.

„64². განთავისუფლდება გადასახადისაგან შემდეგი ფართობი, რაც ეკუთვნის კომუნას, არტელს და მიწის საერთო ძალით დამშებავებელი იმ ამხანაგობას, სადაც წესდების თანახმად განსაზოგადოებულია მუშა-საქონელი და ინვენტარი: ა) ახლად ჩაყრილი ვენახის ფართობი და აგროზე ახალ ნარგავთა ხეხილის ფართობი—ორი წლით ნაყოფის სხმოიარობის დაწყების შემდეგ; ბ) გაჯეოლებული და ჩამატებით რემონტებილი ვენახის ფართობი—ორი წლით ნაყოფის სხმოიარობის დაწყების შემდეგ; გ) ჩამატებით და გადამყნობით რემონტებილი ბალების ფართობი—ორი წლის განმავლობაში ნაყოფის სხმოიარობის დაწყების შემდეგ; დ) ახლად ჩაყრილი ხეხილისა და ვაზის სანერგიის ფართობი—ოთხის წლით ჩაყრის დღიდან.

(სსრკ-ის ცენ. აღმ. კ-ტისა და სახ. კ-თა საბჭოს 1930 წ. აპრილის 30-ის დადგენილების მე-2 მუხლის „ა“—„გ“ პუნქტები)“.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალობლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1930 წ. მაისის 18.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 146 №-ში 1930 წ. ივნისის 26.

187. დადგენილება ს. პ. ს.

დამატებითი საცხოვრებელი სიგრცის უფლების თაობაზე გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის დეკემბრის 3-ის დადგენილების შეცვლის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღენს:

„დამატებითი საცხოვრებელი სივრცის უფლების შესახებ“ გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის დეკემბრის 3-ის დადგენილების (კან. კრ. 1930 წ. მე-2 №-ი, მუხ. 28) 1-ლი მუხლის „ა“ პუნქტში სიტყვები: „შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატთან“ შეიცვალოს სიტყვებით: „სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან—კომუნალური მეურნეობის განყოფილების ხაზით“, 1-ლი მუხლის „ბ“ პუნქტში, იმავე მუხლის შენიშვნაში და მე-2 მუხლის „ა“ პუნქტში სიტყვები: „შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატი“ შეიცვალოს სიტყვებით: „სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო—კომუნალური მეურნეობის განყოფილების ხაზით“ და 1-ლი მუხლის შენიშვნაში სიტყვები: „იუსტიციის სახალხო კომისარიატთან“ შეიცვალოს სიტყვებით: „რესპუბლიკის პროკურატურასთან“.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლივილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

საქმეთა მმართველი პ. მეგრელივილი.

1930 წ. ივნისის 7.

ტუილისი—სასახლე.

188. დადგენილება ს. პ. ს.

„1929-30 წელს მოუსავლობისაგან ხოიას და კენაფის ნათესების სავალდებულო-საგადანაკვეთო დაზღვევის თაობაზე“ გამოცემული შრომისა და თავდაცვის საბჭოს 1930 წ. მარტის 21-ის დადგენილების საქართველოს სსრ-ში განხორციელების წესის შესახებ.

„1929-30 წელს მოუსავლობისაგან ხოიას ნათესების სავალდებულო-საგადანაკვეთო დაზღვევის შესახებ“ (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. მე-19 №-ი, მუხ. 215) და „1929-30 წელს მოუსავლობისაგან კენაფის ნათესების სავალდებულო-საგადანაკვეთო დაზღვევის შესახებ“ (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. მე-19 №-ი, მუხ. 217) გამოცემული შრომისა და თავდაცვის საბჭოს 1930 წ. მარტის 21-ს დადგენილებების შესასრულებლად და ა/ქსტსრ-ში ამ დადგენილებების განხორციელების წესის თაობაზე გამოცემული ა/ქსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. აპ-

რილის 28-ს დადგენილების თანახმად (ა/ქსუსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-9 №-ი, მუხ. 107)—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. 1929-30 წელს მოუსავლობისაგან სოიას და კენაფის ნათესების სავალ-დებულო—საგადანაცვეთო დაზღვევის გადასახადის შეტანის ზღვრულ ვადად საქართველოს სსრ-ში დაწესებულ იქნეს 1930 წ. სექტემბრის 1-ლი.

2. განთავისუფლებულ იქნენ საღამზღვევო გადასახადის შეტანისაგან მთლად ან ნაწილობრივ: მცირედალოვანი კოლექტური მეურნეობანი; ის მცირედალოვანი ინდივიდუალური მეურნეობანი, რომელთა შედგენილობაშიაც შედიან ვადიანი სამსახურის მერიგეთა ან უმცროს თავმდგომთა შედგენილობის სამხედრო მსახურნი; მცირედალოვანი მეურნეობანი ყოფილი წითელარმიელებისა და წითელი პარტიზანებისა და გარდაცვალებული წითელგვარდიელებისა და წითელი პარტიზანების ოჯახებისა; მცირედალოვანი მეურნეობანი გადასახლებულებისა—პირველ წელს მათი გადასახლების შემდეგ—და სხვა უღარიბესი ინდივიდუალური მეურნეობანი.

ამ შეღავათების საერთო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს მთლად საქართველოს სსრ-ში სხენებულ დაზღვევათათვის გამოანგარიშებული გადასახადის თანხის 15 პროცენტს.

3. ამ დადგენილების მე-2 მუხლში აღნიშნული შეღავათების შეფარდების დროს სახელმძღვანელოდ მიღებულ უნდა იქნეს საქართველოს სსრ ეკონომიკური საბჭოს 1929 წ. აგვისტოს 17-ის დადგენილებით დამტკიცებული ინსტრუქცია 1929-30 საოპერაციო წლის სავალდებულო საგადანაცვეთო დაზღვევის შეღავათების შეფარდების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოაღილე გ. მგალობლივილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1930 წ. ივნისის 12.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 147 №-ში 1930 წ ივნისის 27.

189. დადგენილება ს. პ. ს.

სპეციალური ტეხნიკუმების კურსდამთავრებულ პირთათვის უმაღლეს ტეხნიკურ სასწავლებლებში შესასვლელად შეღავათების მინიჭების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

მიერის სპეციალური ტეხნიკუმების კურსდამთავრებულ პირებს, რომელთაც თავიანთი სპეციალობის წარმოებაში უმუშავნიათ არა ნაკლებ სამი წლისა,

უფლება შევიდენ საქართველოს სსრ უმაღლესი ტეხნიკური სასწავლებლების სათა-
ნადო ფაკულტეტებზე მისაღები გამოცდების ჩაუბარებლად.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველის მოადგილე ა. ანთაძე.

1930 წ. ივნის 18.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 150 №-ში 1930 წ. ივნისის 30.

190. დადგენილება ს. პ. ს.

არსენა ოძელაშვილის ძეგლის კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი დებულება არსენა ოძელაშვილის ძეგლის
კომიტეტის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის მოადგილე ა. ანთაძე.

1930 წ. ივნის 18.
ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

არსენა ოძელაშვილის ძეგლის კომიტეტის შესახებ.

1. არსენა ოძელაშვილისათვის სოფ. მცხეთაში ძეგლის დასაღვმელად არს-
დება განსაკუთრებული კომიტეტი, რომლის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოა-
დგილე და წევრები დაინიშნებიან საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს დადგენილებით.

2. არსენა ოძელაშვილის ძეგლის კომიტეტს დაეკისრება:

- ა) გამოაცხადოს, საამისოდ არსებული წესების დაცვით, კონკურსი ძეგ-
ლის პროექტის შედეგნისათვის, დანიშნოს უიური და წარადვინოს კონკურსის
შედეგი, თავისი დასკვითურით, სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად;
- ბ) მოწყოს შეწირულებათა შეკრეფა;
- გ) განაგოს ძეგლის დაღვმისათვის დანიშნული თანხები;

დ) შეიმუშაოს ძეგლის საამშენებლო სამუშაოთა გეგმა და ხარჯთაღრიცხვა;
ე) დასდოს ყოველგვარი გარიგება, რაც დაკავშირებული იქნება ძეგლის
დასადგმელად საწარმობელ სამუშაოებთან;

ვ) აწარმოოს ბანკებში საჭირო საკრედიტო ოპერაციები სახალხო კომი-
სართა საბჭოს მიერ დადგენილ ფარგლებში;

ზ) დანიშნოს და დაითხოვოს სამუშაოთა მწარმოებელი, მოსამსახურეები
და მუშები;

თ) მეოთვალყურეობა და ხელმძღვანელობა გაუწიოს ძეგლის დასადგმელად
წარმოებულ მუშაობას.

3. მე-2 მუხლში აღნიშნულ დავალებათა განსახორციელებლად კომიტეტს
უფლება აქვს მოაწყოს, თავისი შეხედულებისამებრ, სპეციალური კომისიები.

4. კომიტეტისათვის ტეხნიკური მოსამსახურეობის გაწევა და ანგარიშ-
წარმოება დაეკისრება სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველობის სა-
თანადო აპარატს.

5. ყოველგვარ გარიგებას კომიტეტის სახელით დასტებს კომიტეტის თავ-
მჯდომარე ან მისი მოადგილე; ფულად დოკუმენტს, თავმჯდომარის ან მისი
მოადგილის გარდა, ხელი უნდა მიაწეროს აგრეთვე იმ პირმა, რომელიც პასუ-
ხისმებელის ანგარიშწარმოებისათვის.

6. არსენა ძელაშვილის ძეგლის კომიტეტი თავისი მოქმედების ანგარიშს
პერიოდულად წარუდენს ხოლმე სახალხო კომისართა საბჭოს, ხოლო მისთვის
დაკისრებულ საქმის დამთავრებისას წარუდენს მას საერთო ანგარიშს.

გამოქვეყნებულია გამ. „კომუნისტის“ 147 №-ში 1930 წ. ივნისის 27.

191. დ ა დ გ მ ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

სადამზღვევო გადასახადის იძულებით გადახდევინების წესისა და სახალხო
მეურნეობის განსაზოგადოებული სექტორის ქონების დაზღვევის სფეროში
ცნობების შეუტყობინებლობისათვის პასუხისმგებლობის შესახებ.

„სახალხო მეურნეობის განსაზოგადოებული სექტორის ქონების სავალდე-
ბულო დაზღვევის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. სექტემბრის 4-ის დადგე-
ნილების მე-5 მუხლის შესაბამისად (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 55 №-ი, მეტ. 514),
საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. სახალხო მეურნეობის განსაზოგადოებული სექტორის ქონების სავალ-
დებულო დაზღვევის გადასახადი, რაც სათანადო წესით დადგენილ ვადზე არ
გადაეხადა სახელმწიფო დაზღვევის ორგანოებს ან სამომხმარებლო კოოპერაციის
დამზღვევ ორგანიზაციებს, ჩაირიცხვება ნარჩენად და გადახდევინებულ იქნება
უდავო წესით გადასახადთა გადახდევინების დებულებისა და სახელმწიფო და
აღილობრივი გადასახდების მენარჩენეთა ქონების აწერისა, შეკვრისა და სა-

ჯარო გაქრობით გაყიდვის წესების მიხედვით (ა/ქსფსრ კან. კრ. 1930 წ. 1-ლი № ი, მუხ. 2).

2. სადამზღვევო გადასახადის ნარჩენს (მუხ. 1) დაერიცხება საურავი ერთი მეთევდი პროცენტის რაოდენობით თვითეული ვადაგადაცილებული დღისთვის, ხოლო უკეთ სადამზღვევო გადასახადის გაღება დაეკისრება კერძო პირს—ერთი მესამედი პროცენტის რაოდენობით თვითეული ვადაგადაცილებული დღისთვის.

საურავი დაერიცხება სრულ მანეთს; ამასთანავე, ორმოცდათი კაპიკი და შეტი თანხა მიიღება მანეთად, ხოლო ორმოცდათი კაპიკზე ნაკლები თანხა ანგარიშიდან გამოირიცხება; ერთ კაპიკზე ნაკლები რაოდენობის საურავი იანგარიშება სრულ კაპიკად.

3. ვადის გამოანგარიშების ყველა შემთხვევაში როგორც სადამზღვეო გადასახადის შეტანისათვის, ისე საურავის დარიცხვისათვის, უკეთ საბოლოო ვადა არასამუშაო დღეს მოდის; ეს დღე ანგარიშში არ მიიღება და ვადის უკანასკნელ დღედ ითვლება პირველი ამის მომდევნო სამუშაო დღე.

4. უკეთ სადამზღვევო გადასახადს არ შეიტანენ იდგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფი სახელმწიფო დაწესებულებებანი (მათ შორის კომუნალური), სახელმწიფო დაზღვევის ორგანო,—იმის შემდეგ, რაც მოიხმარს ყველ ლონისძიებას ნარჩენისა და საურავის მისაღებად და სათანადოდ გააფრთხილებს დაწესებულებათ,— აცნობებს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს მთლიან იმ საერთო თანხას, რაც ირიცხება ამა თუ იმ ოლქის ან მაზრის დაწესებულებებზე, დაწესებულებათა ნუსხის დაწოვით; ფინანსთა სახალხო კომისარიატი დაუჭირს გადასახადს საურავითურთ ოლქს თუ მაზრას მისთვის დანიშნული სადოტაციო თანხიდან; ხოლო, უკეთ დოტაცია არ არსებობს, შეჰქრავს მათ საშემოსავლო თანხებს, რაც სახელმწიფო და კომუნალურ ბანკებში ან ამ ბანკების ადგილობრივ განყოფილებებში (სააგენტოებში) ინახება, და ამ წესით გაღაუზდის სახელმწიფო დაზღვევის ორგანოებს სათანადო თანხებს.

5. უკეთ იმ საწარმოს, დაწესებულებისა და ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, რომლის ქონებაც, 1929 წ. სექტემბრის 4-ის კანონის თანახმად, დაზღვეულ უნდა იქნეს სავალდებულო წესით, არ შეატყობინებს საქართველოს სსრ სახელმწიფო დაზღვევის ორგანოებს ან, სათანადო შემთხვევაში, სამომხმარებლო კომპერაციის დამზღვევ თრაგანიზაციებს, დადგენილ ვადაზე, ამა დაზღვევის სათანადოდ დამტკიცებული წესით გათვალისწინებულ ცნობებს და განცხადებებს ან წინასწარი შეცნობით შეატყობინებს ცრუ ცნობებს, პასუხს აგებს სადისკიპლინო ან სასამართლო წესით, მომქმედ კანონდებულებათა თანახმად.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველის მოადგილეა. ანთაძე.

1930 წ. ივნისის 18.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 150. №-ში 1930 წ. ივნისის 30.

192. დადგენილება ს. ქ. ს.

1930-31 წელს პურეულის დამზადების კამპანიის სასაწყობო სადგომებით და კაპანზიღვის ტრანსპორტით უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

„1930-31 წელს პურეულის დამზადების კამპანიის სასაწყობო სადგომებით უზრუნველყოფისა და საშემოდგომო გადაზიდვების პერიოდში პურეული ტეირ-თისა და სხვა საქონლის მსელელობის საქმეში მოსალოდნელ სინელეთი შესასუსტებლად საჭირო ღონისძიებების „შესახებ“ გამოცემული ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ივნისის 18-ის დადგენილების თანახმად („ზარია კომისტოები“-ს 162/2430 №-ი 1930 წ. ივნისის 20-ისა) — საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. მოწყობილ იქნეს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან, ამ საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის ამხ. მგალობლიშვილის თავმჯდომარეობით და ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა, საქართველოს სსრ სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს თავმჯდომარისა და „სოიუზხსლებ“-ისა და ამიერკავკასიის რკინის გზების დირექტიის წარმომადგენელთა შედგენილობით, — მთავრობის კომისია — პურის შესანახად ვარგისი სასაწყობო სადგომების და აგრეთვე საამისოდ გამოსაყენებელი სხვა სადგომების გამოსარკვევად, აღსანუსხავად და დაინტერესებული ორგანიზაციებისათვის გადასაცემად იმ საფუძვლებზე, რაც გათვალისწინებულია სსრკ.-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ივნისის 1-ის დადგენილებით“ 1930-31 წელს პურეულის დამზადების კამპანიის სასაწყობო სადგომებით უზრუნველყოფის „შესახებ“ („სსრკ.-ის ცენ. აღმ. კ-ტის „იზვესტია“-ს 158/4005 № ი 1930 წ. ივნისის 10-ისა).

მთავრობის აღნიშნული კომისია აარიდებს ამ საქმეს ყოველგვარ დაბრკოლებას, რაც აღიძერის საქართველოს სსრ ტერიტორიიაზე ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს ზემოაღნიშნული — 1930 წ. ივნისის 18 ის დადგენილების 1-ლი კარით გათვალისწინებული ყველა საკითხის განხორციელების დროს და გადასწუვეტს ამ დადგენილების მე-15 მუხლში აღნიშნულ საკითხებს; კომისიას აქვს ამავე დადგენილების მე-16, 17, 18 და 20 მუხლებით განსაზღვრული უფლებანი.

2. მოწყობილ იქნეს წინა მუხლში აღნიშნული საკითხების გადასაწვევტად სათანადო ოლქისა (მაზრისა) და რაიონის ტერიტორიიაზე იმავე მუხლში გათვალისწინებული უფლებებით:

ა) ხაოლქო კომისიები ტფილისისა, კახეთისა და გორის საოლქო აღმასრულებელ კომიტეტებთან და სამაზრო კომისია — ახალქალაქის სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტის აღმასრულებელ კომიტეტთან აღნიშნული აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარეების ან მათი მოადგილეების თავმჯდომარეობით და ვაჭრობის სახალხო კომისარიატისა, სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს, „სოიუზხსლებ“-ისა და ამიერკავკასიის რკინის გზების აღვილობრივი ორგანოების წარმომადგენელთა შედგენილობით;

ბ) იმავე ოლქების და მაზრის იმ რაიონებში, სადაც სწარმოებს პურეულის დამზადება, და იმ პუნქტებში, სადაც თავს იყრის თვალსაჩინო რაოდენობის პურეული ტეირთი, მოეწყოს სარაიონო კომისიები, სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარების თავმჯდომარებით და ამა მუხლის „ა“ პუნქტში აღნიშნული უწყებებისა და ორგანიზაციების წარმომადგენელთა შედგენილობით.

ზემოაღნიშნული საოლქო, სამაზრო და სარაიონო კომისიები უნდა მოეწყონ არა უგვიანეს 1930 წ. ივნისის 1 ისა.

3. წინადადება მაცეცეს საოლქო და სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტებს:

ა) მიიღონ ღონისძიებანი, რათა, ერთი თვის ვადაზე დღიდან ამა დადგენილების გამოქვეყნებისა, შეკეთებულ იქნეს ის გზატკეცილები და ყამირგზები, რომლებიც გამოიყენება პურეული ტეირთის გადასაზიდავად პურის დამზადების მივარდნილ ადგილებიდან რეინის გზის სათანადო სადგურებამდე, რისთვისაც, საქართველოს სსრ გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და სავტომობილო ტრანსპორტის სამართველოსთან შეთანხმებით, გადასინჯონ გზათა მშენებლობის საფინანსო-საჭარბოო გეგმები;

ბ) ხელი შეუწყონ ყოველმხრით პურეულის დამზადებელ ორგანიზაციებს, რათა პურეული ტეირთის გადაზიდების საქმე უზრუნველყოფილ იქნეს საამისოდ საჭირო კაპანზიდების ტრანსპორტით, რისთვისაც, უკეთუ საჭირო იქნება, შეუძლიანო შემოილონ ფასით კაპანზიდების შრომის ბეგარა, რაც გათვალისწინებულია სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. ნოემბრის 11-ის დადგენილებით (საქ. სსრ კან. კრ. 1929 წ. 29 №-ი, მუხ. 284).

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლივილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი პ. მეგრელივილი.

1930 წ. ივნისის 22.
ტფილისი—სასახლე.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

მიმღინარე 1930 წელს „საქართველოს“ სსრ მუშათა და გლეხთა მთავრობის კანონთა და განკარგულებითა კრებული“, როგორც საერთო წესი, ამიერკავკასიის ფარგლებში იგზავნება საბარათო (უმისამართო) სისტემით: „კანონთა კრებულის“ ნომრები ტფილისის საოქთო ფოსტა-ტელეგრაფის კანტონის მეშვეობით ეგზავნებათ ადგილობრივ საფოსტო დაწესებულებათ, რომელთაც უნდა ჰქონდეთ საექსპედიციო ბარათები; ამ ბარათების მიხედვით „კანონთა კრებული“ ურიგდება ხელისმომწერლებს.

ყოველი შემთხვევა, როდესაც „კანონთა კრებული“ სწორედ არ იქნება მოწვეული, უნდა ეცნობოს ჯერ ადგილობრივ საფოსტო დაწესებულებას, ხოლო, თუ განცხადება არ იქნება დაკავილებული,—„კანონთა კრებულის“ გამომცემლობას, მისამართით: ტფილისი—სასახლე.

2

საქართველოს სახკომისაბჭოს სტამბა.

მთავლ. № 1.198.

ტირაჟი 1.100.